

ДГ „Щастливо Детство“
гр. Горна Оряховица, ул. „Дружба“ 15, тел: 0885 015 670

ПЛАН-ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 18.09.2020 г.

Основни положения

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне програмата:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020 г.
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015 – 2020 г.
- Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността 2014 –2020 г.
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014 –2020 г.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010 –2020 г.
- Закон за предучилищно и училищно образование
- Наредба за приобщаващото образование

ЦЕЛ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА:

Предоставяне на равни възможности на деца от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в живота на ДГ „Щастливо детство“ заедно с останалите деца.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА :

1. Пълноценна социализация на деца от уязвими групи.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за деца от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурното образование като неотменна част от учебния процес и от целодневния процес в детска градина.

4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата от етническите малцинства.

ПРИНЦИПИ НА ПРЕВЕНЦИЯТА ЗА РАННО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО:

- *всеобхватност на дейностите* – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес
- *публичност и прозрачност на цялостната политика* - чрез интернет страницата на детската градина и партньорството с медиите, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики;
- *обратна връзка* с институции, родители, учители;
- *приемственост* – чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция.
- *идентифициране на рисковите фактори* – доклад анализи на педагогическите специалисти

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на детска градина чрез:

- анализ на причините, водещи до отпадане от детска градина и напускане на образователната система;
- идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детска градина с оглед ограничаване на последиците от тях;
- плануване на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;

2. Интервенция срещу преждевременното напускане на детска градина чрез:

- Повишаване участието и ангажираността на родителите.
- Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество
- Организиране на допълнителни дейности за децата

3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на детска градина

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я;
- завръщане на преждеременно напусналите детска градина към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: целодневна, почасова, полудневна, самостоятелна;
- Кариерното ориентиране и консултиране съдействат за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилват мотивацията за оставане в детска градина и придобиване на образователна степен в училищното образование.

ОТПАДАНЕ ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА:

Причините за преждевременното напускане на детска градина могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Социално-икономически причини
2. Образователни причини;
3. Етнокултурни причини;
4. Институционални причини;
5. Причини, свързани със здравния статус

Социално-икономически причини:

- лошото качество на живот на определени социални слоеве;
- ниските доходи
- невъзможност за покриване на разходите (учебни помагала, дрехи, такси);

- използване на детето, непосещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

Образователните причини:

- затрудненията при усвояване на учебния материал;
- слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава детска градина;
- наличие на конфликтни отношения със деца и учители и др.;

Етнокултурни причини:

- страх на родителите поради опасност от открадване;
- по-ниска ценност на образованието;

Психологически причини:

- Чувство за неуспех;
- Отчуждение и неувереност в себе си;
- Самовъзприемане: „нямах късмет“, „не ми провървя“, усещане за ограничен контрол върху събитията;

Институционални причини:

- недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво детска градина за справяне с преждевременното напускане на училище;
- недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

Причини, свързани със здравния статус.

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователните институции, в това число и детска градина. Рисковете за преждевременното напускане на детската градина са свързани с недостатъчна поддетска градинаоттовка на детските градини за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото Образование.

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

- Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства, заминали в чужбина;
- Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“;
- Оказване на социална помощ чрез дарения;
- Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване на целодневната форма на организация в детска градина; търсене на непрекъснати срещи с тези родители и мотивиране и приобщаване към социогрупата;
- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има данни за такива деца /съобразно различните причини от отпадане/;
- квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията;
- Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на Приобщаващото образование;
- Дейности за усвояването на българския книжовен език и повишаване на грамотността;
- Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.

- Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение;
- Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;
- индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (наставничество)
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна и интерактивна среда;
- Включване в дейности извън ДОС за превенция на деца с риск от отпадане, работа по проекти за интеграция на децата от малцинствените етноси;
- Гражданско образование и работа с родителската общност „Компас за родители“;
- Спазване на Координационния механизъм за деца в риск;
- Включване на местните власти и социалните партньори като равноправни участници в такъв координационен механизъм;
- Активно и ефективно участие в екипи във връзка със създадения от правителството Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

1. Индивидуална работа с родители, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост на детска градина.
Срок: постоянен
Отг: Педагогическите екипи
2. Участие в екипи във връзка със създадения от правителството Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
Срок: постоянен
Отг: П.Стойнова
3. Провеждане на кампании сред родителите и местната общественост: кампании за повишаване на родителската отговорност и подкрепа за образованието, кампании за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и религия.
Срок: постоянен
Отг: Педагогическите екипи
4. Подкрепа на деца-таланти от уязвими групи за продължаване на образованието в училищното образование.
Срок: постоянен
Отг: Стойнова, Стефанова
5. Допълнителни занимания по Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, за успешна адаптация на децата от ромски произход към съвременните изисквания на новото българско училище, създаване на условия за "равен достъп" и повишаване възможността за успешна реализация на всяко дете.
Срок: 31.05.2021г.
Отг: Екип проект
6. Разработване на целесъобразни за детската градина механизми за максимален обхват на децата, подлежащи на задължително образование.
Срок: 31.05.2021 г.
Отг: Екип приобщаващо образование
7. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
Срок: 31.05.2021
Отг: Педагогическите екипи

8. Допълнителна работа с деца, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на образованието.

Срок: постоянен

Отг: Педагогическите екипи

9. Съхраняване и развитие на културната идентичност и за въвеждане на интеркултурно образование - Денят на толерантността 16 ноември

Срок: постоянен

Отг: Педагогическите екипи

Очаквани резултати:

1. Обучение по български език, осигуряващо успешно обучение в училище.
2. Интерактивна образователна среда гарантираща равен старт и ефективно качествено образование.
3. Ефективно взаимодействие със семейството – ангажираност на родителите.
4. Мотивация за привличане и интегриране на децата, застрашени от ранно напускане на образованието.
5. Повишаване квалификацията на учителите, необходима за подобряване качеството на учебния процес за постигане на по – високи резултати в образованието на децата.